

Děkanát FF

prof. PhDr. D. Krandžalov,
děkan

41.
V Olomouci 19. března 1970

Č.j.: 73/70

Ukazatele pro prověrky společenskohumanitních pracovišť.

1. a) Katedra psychologie a Kabinet pedagog. psychologie FF UP.
b) Filosofická fakulta UP v Olomouci, Křížkovského 10.
c) V budově FF UP, zadní trakt.
d) Prof.dr. Emil H o l a s , DrSc.
2. Katedra psychologie: původně Psychologický ústav (od roku 1946-53), pak katedra pedagog.-psychol. (od r.1953), dále jako samostatná katedra psychologie (od r.1959).

Kabinet pedagog. psychologie: od roku 1964

3. a) Odborné studium psychologie - má všech 5 ročníků
(posluchači: 1.r.-30, 2.r.-32, 3.r.-28, 4.r.-29, 5.r.-9, celkem 128 posluchačů).

Cílem studia odborné psychologie je příprava odborných psychologů pro potřeby národního hospodářství (průmysl, obchod, služby), pro potřeby klinické (psychiatrické léčebny, nemocnice, zdravotnické ústavy) a pro potřeby školních zařízení nejrozličnějších druhů.

Katedra kryje především potřeby Severomoravského kraje. Se zdokonalováním řízení v nár. hospodářství, rozvojem nových průmyslových kapacit, s novou náplní práce osobních oddělení závodů a pod. se odborní psychologové stávají velmi potřebnými a jejich potřeba dále poroste. Vzroste i uplatnění v jiných oborech, především v průzkumu trhu, reklamě a pod. Katedra připravuje i psychology pro soudy, prokuratury, vězení a pod.

Odborné studium psychologie - mimořádné formy:

dálkové - 17 posluchačů

externí - Olomouc 30,

středisko Most 16.

Středisko v Mostě je zaměřeno na pokrytí potřeb psychologů v pohraničních oblastech průmyslového severu. Psychologii studují ověřeni pracovníci SHD Most, kteří se uplatní přímo v podniku. Spolupráce s SHD je určena smlouvou s fakultou, která se podílí i hmotnými výhodami. Význam spojení se závody je i v teoretické oblasti, v rozpracování příslušné problematiky pracovníky katedry, možnosti orientace prací na potřeby průmyslu a pod.

b) Výuka psychologie jako součásti jiných aprobací:

- 1) filosofie - ve třech ročnících, posluchači získávají aprobaci pro vyučování psychologie na gymnásiích, stř. školách, OU, UŠ,
- 2) pedagogika - ve třech ročnících, součást přípravy pro zvolená povolání
- 3) uměnověda - ve dvou ročnících, orientováno na potřeby kombinace,
- 4) tělesná výchova - pro přírodovědeckou fakultu - psych. Tv pro pedagogickou fakultu.

c) Výuka psychologie ve všeobecném základu pro učitele všech aprobací:

- 1) pro filosofickou fakultu - 3 předn. skupiny
- 2) pro přírodovědeckou fakultu - 6-8 skupin

totéž v mimořádných formách studia

d) postgraduální studium -

na filosof. fakultě a na přírodovědecké fakultě - psychologie je zahrnuta pro všechny aprobace

e) konsultační činnost v oboru psychologie v závodech, školách a jiných institucích.

4. Počet pracovníků a kvalifikační struktura:

10 pracovníků s vysokoškolským vzděláním, z toho 9 učitelských (1 profesor, 2 docenti, 6 odbor.asist.) a 1 vědecký pracovník,

2 pracovníci s polovičním úvazkem jako věd. asistenti (jsou to studenti IV.roč.psychologie),

2 odborní pracovníci (odb.technik a dokumentarista).

5. Vědecký růst pracovníků:

1966-69: 5 pracovníků získalo hodnost CSc, 1 hodnost DrSc, 2 se habilitovali, 1 jmenován mimoř. profesorem, 1 v habilitačním řízení.

6. Zahraniční vědecké styky:

Počet pracovníků vyslaných do SZ: 3

Počet - " - do KS: 3

Celkový počet dnů: 138

7. Bod 7. sdělí s. Řeháková.

8. Nejvýznačnější výsledky vědecké činnosti od r. 1966.

Objasnění variant a struktury obecných poznatků, formulace algoritmu zobecňování, výzkum různých faktorů osvojování obecných poznatků, stanovení hranic mezi pravděpodobnostním a logickým usuzováním, rozlišení některých typů zobecňování, objasnění některých problémů shrnující práce o koncepcích motívace.

9. Publikační činnost:

7 monograf. studií (z toho 4 v tisku od r. 1968), 4 knižní publikace (z toho 3 v tisku od r. 1967).

10. / / /

11. Hlavní směry výzkumné činnosti v r. 1970:

Objasnění struktury intelektu, jeho vývoje a výchovy (původně plánovaná náplň kabinetu pedagog. psychologie), syntetická práce o problematice osobnosti, problematika malých skupin, řešení vlivu akupunktury na mentální procesy, problematika patologie myšlení.

12. Bod 12. sdělí s. Řeháková.

13. Údaje o pracovních plochách na kat. psychologie:

Plocha pracoven na katedře psychologie je 110 m² (110:14= 7,8 ; tzn., že na jednoho člena katedry připadá 7,8 metrů čtverečních). Součástí katedry je knihovna, laboratoř, kabina a dílna, které mají velmi malé prostory, které by potřebovaly být umístěny ve větších místnostech.

prof.dr. Emil Holas, DrSc,
ved. kat. psychologie

Dodatek k bodu 8. a 9.

Nejvýznačnější výsledky vědecké činnosti od r. 1966.
Publikační činnost.

Během r. 1969 byla ukončena první etapa výzkumu myšlení, spec. zobecňování (Stát. výzk. plán X-9-1) a byly provedeny přípravy k přechodu do další etapy zaměřené na problematiku struktury intelektu.

Výsledkem první etapy výzkumu je obsáhlá práce (550 str. rukopisu) "Osvojování obecných poznatků", odevzdána do tisku nakladatelství ČSAV (přijata). Tato práce byla podána také jako doktorská disertace, kterou oponovali prof.V.Chmelař, J.Linhart, V.Tardy a která byla obhájena 9.6.1969.

Z širšího problémového okruhu vyplynula práce "chování, subjekt, psychika" (ruk. 250 stran), rovněž odevzdána nakladatelství ČSAV a přijatá její ediční komisí. Tuto práci recenzovali prof.V.Chmelař a dr.Zb.Fišer.

Pro potřeby výuky byla vypracována práce učebnicového charakteru pod názvem "Kapitoly z obecné psychologie - Myšlení" (rukop. 250 stran), přijata a recenzována SPN v Bratislavě. Tato práce má vyjít v prvním kvartálu 1970.

Jiným výsledkem tohoto výzkumu je práce doc.dr.Osladilové, "Vliv různých stupňů řízení na osvojování dovednosti zobecňovat", která byla oponována prof.V.Chmelařem a J.Linhartem a byla obhájena jako habilitační práce v lednu 1969.

Některých dílčích výsledků se týkají práce obsažené v posledním čísle AUPO, Psychologica. Kromě dvou větších článků o zobecňování (Holás, Osladilová, Jochmanová) jsou v něm obsaženy také studie J.Papicy o agresi a M.Homoly o motivaci. Sborník je v tisku.

Ve stát. úkolu X-9-4 (Problémy sociální psychologie) J.Papica ukončil výzkum na téma "Vliv skupinového faktoru a interpersonálního typu na výskyt agrese". Práce byla oponována prof.E.Holásem a dr. J.Janouškem a podána jako habilitační práce. Spis je připraven k habilitačnímu řízení.

A.Jochmanová byla nucena přerušit práci o postojích a názorech vysokoškoláků pro nepředvídané metodické potíže a

přechází znovu na úkol X-9-1, v němž se bude zaměřovat na vývojové otázky myšlení.

Ch. Valoušek v rámci své specializace na psychologii sportu se orientuje na problematiku vztahů mezi motorickými dovednostmi a intelektuální úrovní. Tento výzkum organizuje Katedra těl. výchovy PVP (doc. Kocian). Dosevadním jeho výsledkem je šetření vztahů mezi tělesným výkonem a intelekt. úrovní. Výsledky jsou zpracovávány tak, aby je bylo možno publikovat.

Příprava nové etapy výzkumu o struktuře intelektu se v. r. 1969 zaměřila především na studium literatury a hledání metodických postupů. Rozvinutí tohoto výzkumu bylo původně plánováno jako obsah práce psychologického kabinetu, která však byla značně zabrzděna vnějšími okolnostmi, takže o podrobně koncipovaném a dobře organizovaném výzkumu ru prozatím ještě nelze hovořit.

Přechod do nové etapy výzkumu tématu "Struktura intelektu a jeho místo ve struktuře osobnosti" si v r. 1969 vynutil soustředěné studium literatury se zaměřením k širší problematice. Výsledkem tohoto širšího studia je prozatím práce E. Holase "Chování, subjekt, psychika", jejíž rukopis byl přijat ediční radou ČSAV v Praze a byl odevzdán do výroby.

Studium všech členů našeho týmu bylo dále zaměřeno na problematiku modelování intelektu (sejm. pojetí Guilfordovo), na vztahy intelektuální činnosti k motivaci, k emocionalitě, k sociální interakci.

Ve výzkumu jsme prozatím přistoupili jen k orientačním sondám zaměřeným na problematiku vztahu mezi pravděpodobnostním a logicky korektním myšlením, na problematiku individuálního systému hodnot u dospělého člověka, na problematiku vztahu mezi myšlením a učením i na problematiku některých patologických aspektů myšlení. Tyto orientační sondy ještě zdaleka nejsou ukončeny, budeme v nich pokračovat ještě v příštím roce. Z výsledků, které prozatím byly získány, se proto ještě nedají vyvozovat žádné vážnější závěry.

prof. dr. Emil Holas, DrSc.,
ved. kat. psychologie